

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุมัติลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับ กระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร และบันทึกความเข้าใจระหว่าง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงประมงและป่าไม้แห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ว่าด้วยความร่วมมือด้านประมง

เรียน เลขาธิการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๑๐๔/๑๒๔๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
๓. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
๔. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงประมงและป่าไม้แห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ว่าด้วยความร่วมมือด้านประมง ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่าง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร และบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับ กระทรวงประมงและป่าไม้แห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ว่าด้วยความร่วมมือด้านประมง เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ นายโจเซเฟีย โวเรเก ไบนิมารามา (Honourable Josaia Voreqe Bainimarama) นายกรัฐมนตรีฟิลิปปินส์ได้เข้าพบหารือข้อราชการกับนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล ในโอกาสเดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการ เพื่อการเจรจาการทำงาน โดยนายกรัฐมนตรีฟิลิปปินส์ได้ชื่นชมความสำเร็จด้านการเกษตรและด้านประมงของประเทศไทยและประสงค์จะเรียนรู้จากไทย โดยหวังว่าจะหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ระดับสูงเกี่ยวกับการขยายโอกาสความร่วมมือ

๑.๒ ต่อมาในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นายปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ อยุธยา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุญาตให้นายอินเีย เซรูอิราตู (Honourable Inia Seruiratu) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร การพัฒนาชนบทและทะเล และการจัดการภัยพิบัติแห่งชาติฟิลิปปินส์ และนายโอเซีย ไนกามู (Honourable Osea Naiqamu) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงประมงและป่าไม้ฟิลิปปินส์ เข้าเยี่ยมคารวะและประชุมหารือเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการเกษตรและด้านประมง ณ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งฝ่ายไทยและฝ่ายฟิลิปปินส์เห็นชอบให้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านประมงระหว่างกัน

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ยกร่างบันทึกความเข้าใจ ทั้งสองฉบับ และจัดการประชุมเพื่อหารือร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวิมล จันทโรทัย) เป็นประธานการประชุม และได้ส่งร่างบันทึกความเข้าใจ ให้ฝ่ายฟิจิพิจารณา

๑.๔ กระทรวงเกษตรฯ ฟิจิ และกระทรวงประมงและป่าไม้ฟิจิ ได้พิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจ พร้อมทั้งได้ปรับแก้ไขและส่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ผ่านช่องทางการทูต เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แก้ไขร่างได้ตอบบันทึกความเข้าใจทั้งสองฉบับ และได้ส่งให้ฝ่ายฟิจิผ่านช่องทางการทูต เพื่อพิจารณา รวมทั้งได้มีหนังสือที่ กษ ๐๒๐๔/๓๒๗๗ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ขอความอนุเคราะห์กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาความเห็นต่อร่างได้ตอบบันทึกความเข้าใจทั้งสองฉบับ ในประเด็นสาระและถ้อยคำ รวมทั้งประเด็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ และประเด็นการทำความตกลงตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

๑.๕ กระทรวงเกษตรฯ ฟิจิ เสนอขอแก้ไขชื่อกระทรวงที่จะระบุในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร จาก “กระทรวงเกษตร การพัฒนาชนบทและทะเล และการจัดการภัยพิบัติแห่งชาติ” เป็น “กระทรวงเกษตร” เนื่องจากกระทรวงเกษตร การพัฒนาชนบทและทะเล และการจัดการภัยพิบัติ มีการแบ่งแยกงานออกจากกันอย่างชัดเจน คือ กระทรวงเกษตร และกระทรวงการพัฒนาชนบทและทะเล และการจัดการภัยพิบัติ โดยทั้งสองกระทรวงนี้ มีรัฐมนตรีเพียงคนเดียว คือ รัฐมนตรีกระทรวงเกษตร การพัฒนาชนบทและทะเล และการจัดการภัยพิบัติแห่งชาติ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นชอบตามข้อเสนอของฝ่ายฟิจิ

๑.๖ กระทรวงการต่างประเทศ ได้มีหนังสือ กต ๑๑๐๔/๑๒๔๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ แจ้งว่า ไม่มีข้อขัดข้องในสาระโดยรวมและเห็นควรปรับแก้ถ้อยคำเล็กน้อย โดยในวรรคที่ ๓ ของวรรคอารัมภบทระบุว่า บันทึกความเข้าใจฯ แสดงถึงความเข้าใจร่วมกันระหว่างคู่ภาคี และไม่ถือเป็นสนธิสัญญาระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศ ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศ และไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ อีกทั้งไม่เข้าข่ายการทำความตกลงตามหลักเกณฑ์ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า ข้อ ๖ ระบุให้ทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากกิจกรรมร่วมกันที่ดำเนินการภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ จะต้องได้รับการจัดสรรและควบคุมตามความตกลงแยก โดยจะจัดทำเป็นรายการต่อไป ดังนั้น เมื่อได้มีการจัดทำความตกลงแยกเช่นว่าแล้ว ส่วนราชการเจ้าของเรื่องอาจพิจารณาจัดส่งความตกลงดังกล่าวให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาให้ความเห็นต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๗ กระทรวงเกษตรฯ ฟิจิ ได้มีหนังสือที่ FJ069/2015 ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และกระทรวงประมงและป่าไม้ฟิจิ ได้มีหนังสือที่ FJ070/2015 ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและฟิจิว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร และร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและฟิจิว่าด้วยความร่วมมือด้านประมงตามลำดับ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากเนื้อหาสาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจ ทั้งสองฉบับ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ด้านความร่วมมือทางวิชาการด้านการเกษตรและด้านประมงระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐฟิจิ และระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงประมงและป่าไม้แห่งสาธารณรัฐฟิจิ โดยไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย จึงไม่ใช่สนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่ใช่นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ และไม่เข้าข่ายการทำความตกลงตามหลักเกณฑ์ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

/เพื่อ...

เพื่อขอความเห็นชอบก่อนการลงนามตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ฝ่ายพิจิเสนอขอให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและพิจิว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร และบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและพิจิว่าด้วยความร่วมมือด้านประมง รวม ๓ ช่วง คือ ๑) สัปดาห์สุดท้ายของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ ๒) สัปดาห์แรกของเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ หรือ ๓) ในวันที่ ๘-๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งรัฐมนตรีกระทรวงเกษตร การพัฒนาชนบทและทะเล และการจัดการภัยพิบัติแห่งชาติพิจิ มีกำหนดจะเดินทางมาเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: UNESCAP) ณ ประเทศไทย เพื่อที่ทั้งสองฝ่ายจะได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ต่อไป

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการ การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการส่งเสริมการค้าในสาขาการเกษตรระหว่างกัน มีขอบเขตความร่วมมือเกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตร สหกรณ์ มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และสาขาที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสนใจและเห็นชอบร่วมกัน

๔.๒ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ว่าด้วยความร่วมมือด้านประมง มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการด้านประมง การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการส่งเสริมการค้าในสาขาประมงระหว่างกัน มีขอบเขตความร่วมมือในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนของทรัพยากรประมง การป้องกันยับยั้ง ขจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) การตรวจสอบย้อนกลับ และการส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างธุรกิจประมงและบริษัทเอกชนของคู่ภาคี รวมทั้งในสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องระหว่างไทยกับพิจิ

๔.๓ มติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการด้านการต่างประเทศ ให้ทุกส่วนราชการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระยะต่อไป โดยคำนึงถึงกลุ่มประเทศเป้าหมายที่รัฐบาลให้ความสำคัญ ได้แก่ กลุ่มประเทศกัมพูชา - ลาว - เมียนมา - เวียดนาม (CLMV) กลุ่มประเทศภายใต้สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) กลุ่มประเทศภายใต้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย - แปซิฟิก (APEC) และประเทศหมู่เกาะต่างๆ

๕. ผลกระทบ

การจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและพิจิว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร และบันทึกความเข้าใจระหว่างไทยและพิจิว่าด้วยความร่วมมือด้านประมง จะเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือด้านวิชาการทางการเกษตรและประมงกับประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก สนับสนุนการอำนวยความสะดวกทางการค้า และการแก้ไขปัญหาอุปสรรคด้านประมง นอกจากนี้ ยังเป็นช่องทางให้ประเทศไทยได้ขยายความสัมพันธ์ทางการค้า และการลงทุนไปยังพิจิและประเทศในหมู่เกาะแปซิฟิกอื่นๆ เนื่องจากพิจิเป็นตลาดใหม่ในภูมิภาคแปซิฟิกได้สำหรับไทย และสามารถเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อไปยังประเทศหมู่เกาะแปซิฟิกอื่นๆ ได้อีกด้วย

๖. ข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบ และอนุมัติให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร และบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงประมงและป่าไม้แห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ว่าด้วยความร่วมมือด้านประมง

๖.๒ อนุมัติให้หลักการว่า ก่อนที่จะมีการลงนาม หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขบันทึกความเข้าใจในประเด็นที่ไม่ใช่หลักการสำคัญ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

๖.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ทั้งสองฉบับดังกล่าว

๖.๔ มอบหมายกระทรวงการต่างประเทศ จัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ลงนามในข้อ ๖.๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๑๑๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๖๙๙๖